

POSTANOWIENIE

Poznań, dnia 3 lipca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu, II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący: SSA Grzegorz Nowak

Protokolant: sekr. sąd. Joanna Walkowiak

przy udziale Prokuratora Prok. Okręgowej w Poznaniu Małgorzaty Kwapisz

po rozpoznaniu w sprawie **S. T.**

osoby ściganej europejskim nakazem aresztowania

zażaleń osoby ściganej i jej obrońcy

na postanowienie Sądu Okręgowego w Poznaniu z dnia 4 czerwca 2018 r. w sprawie III Kop 151/18 w przedmiocie przekazania do K. D. na podstawie europejskiego nakazu aresztowania

na podstawie art. 437 § 1 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

1. utrzymać zaskarżone postanowienie w mocy,
2. zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adwokata M. S. kwotę 600 zł (sześćset złotych) plus VAT tytułem zwrotu nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej osobie ściganej z urzędu w instancji odwoławczej,
3. kosztami sądowymi za postępowanie odwoławcze obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P., po rozpoznaniu wniosku prokuratora, postanowieniem z dnia (...) r. w sprawie III Kop 151/18, na podstawie art. 607k § 1 k.p.k. i art. 607t § 1 k.p.k. – przekazał S. T. z terytorium R. P.do K. D. w celu przeprowadzenia postępowania karnego, zgodnie z europejskim nakazem aresztowania wydanym w dniu (...) r., w sprawie o sygn. RA-2018- (...) -11 przez Prokuraturę w K., z zastrzeżeniem zwrotnego przekazania celem wykonania ewentualnej kary pozbawienia wolności.

Zażalenia na powyższe postanowienie złożyli osoba ścigana i jej obrońca.

Pierwszy z nich postanowienie to zaskarżył w całości, zarzucając obrazę art. 607p § 1 pkt 5 k.p.k. w zw. z art. 6 Konwencji o ochronie praw i podstawowych wolności oraz art. 607r pkt 5 k.p.k. Podnosząc te zarzuty, skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez orzeczenie o odmowie przekazania (k. 68-69).

Podobnie obrońca ww. zaskarżył ww. orzeczenie w całości, zarzucając naruszenie art. 607r § 1 pkt 5 k.p.k. Podnosząc wskazany zarzut, skarżący obrońca wniósł o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez odmowę przekazania osoby ściganej (k. 80-81).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Zażalenia okazały się niezasadne.

Dalej idące stanowisko zaprezentowane w pierwszym z opisanych zażaleń, kwestionujące dopuszczalność przekazania z uwagi na wytknięte przez skarżącego naruszenie jego wolności i praw, w sposób oczywisty nie uwzględniało niekontrowersyjnego poglądu, że bezwzględny zakaz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania jest chroniony prawem Unii Europejskiej (zatem obowiązuje także w K. D.) i ma charakter niewzruszalny, zaś jedynie w obliczu obiektywnych, wiarygodnych, dokładnych i należyście zaktualizowanych danych świadczących o istnieniu nieprawidłowości, czy to systemowych lub ogólnych, w wydającym nakaz państwie członkowskim, wykonujący nakaz organ sądowy powinien sprawdzić w sposób konkretny i dokładny, czy istnieją poważne i sprawdzone podstawy, aby uznać, że osoba objęta europejskim nakazem aresztowania wydanym w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary pozbawienia wolności będzie ze względu na warunki pozbawienia jej wolności we wskazanym państwie narażona na rzeczywiste niebezpieczeństwo niehumanitarnego lub poniżającego traktowania w razie przekazania do wspomnianego państwa członkowskiego. Uznanie, że wykonanie (...) naruszałoby wolności i prawa człowieka i obywatela, musi być oparte na konkretnych faktach i okolicznościach. Nie może być wynikiem abstrakcyjnych rozważań, ale musi uwzględniać konkretną sytuację procesową. Nie może ono być też efektem spekulacji czy braku zaufania do organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości innego państwa członkowskiego UE. Sąd takich obaw nie powziął z urzędu, natomiast skarżący ich nie wykazał, ograniczając się do stwierdzenia, że zostało naruszone jego prawo do sądu, a on sam nie ukrywał się, tylko czekał na wezwanie, natomiast jego przekazanie naruszy podstawy egzystencji jego rodziny. Wskazania wymaga, że ww. okoliczność nie narusza wolności i praw skarżącego, stanowiąc jedynie zwykłe następstwa wykonania (...). Reasumując, brak było podstaw do stwierdzenia przesłanki wyłączającej przekazanie, o której mowa w art. 607p § 1 pkt 5 k.p.k.

Zauważyć następnie należało, że przesłanek takiej odmowy nie należało upatrywać w art. 607r § 1 pkt 5 k.p.k. Nie mieli zatem racji skarżący, wywodząc jej występowanie wobec popełnienia przez osobę ściganą części przestępstw na terenie P.. Wskazania przede wszystkim wymaga, że określone w tym przepisie fakultatywne podstawy odmowy wykonania (...) co do zasady będą miały zastosowanie wyłącznie do osób niebędących obywatelami polskimi. Natomiast w myśl art. 607p § 2 k.p.k., fakt, że osoba ścigana, wobec której (...) został wydany, jest obywatelem polskim, stanowi obligatoryjną podstawę wykonania (...), jeżeli:

- 1) czyn, którego dotyczy (...), został popełniony na terytorium R. albo na polskim statku wodnym lub powietrznym, lub
- 2) czyn, którego dotyczy (...), nie stanowił przestępstwa według prawa R. lub nie stanowiłby przestępstwa według prawa R. w razie popełnienia na terytorium R., zarówno w czasie jego popełnienia, jak i w chwili wpłynięcia (...).

W konsekwencji, wobec S. T. należałoby rozważać istnienie obligatoryjnej przesłanki odmowy wykonania (...), określonej w art. 607p § 2 k.p.k., jednak, jak słusznie wskazał Sąd Okręgowy, czyny, których dotyczy nakaz europejski, nie zostały popełnione na terytorium R., ani na polskim statku wodnym lub powietrznym. Albowiem jak wynika z treści (...), zarzucane ściganemu zachowania przestępcze miały w całości miejsce na terytorium D.. Z treści europejskiego nakazu aresztowania nie wynikały przy tym żadne informacje wskazujące na inne jeszcze miejsce popełnienia czynów, a jedynie wskazane w zarzutach przedmioty znajdowały się w posiadaniu ściganego w momencie jego zatrzymania po przybynięciu do P.promem, w Ś.. Stąd – wbrew stanowisku skarżących – brak było podstaw do powzięcia wątpliwości, co do miejsca popełnienia czynu.

Podkreślenia wymagało przy tym, że sąd wykonujący europejski nakaz aresztowania nie jest władny badać kwestii merytorycznych związanych z postawionym ściganemu zarzutem. Przedmiotem badania sądu nie jest nawet samo wykazanie przypuszczenia, że aresztowany dopuścił się za granicą przestępstwa, czy też weryfikacja charakteru tego przestępstwa; tym bardziej zaś poszczególne okoliczności tego czynu (np. miejsce jego popełnienia). Weryfikację wskazanych okoliczności wyklucza założenie, że „sąd [państwa członkowskiego], który wydał nakaz, dysponuje dowodami popełnienia przestępstwa [...]”. Jedynie gdy ujawnią się okoliczności podważające wzajemne zaufanie, z których w sposób oczywisty wynika, że w ogóle brak było podstaw do wydania (...), obowiązkiem sądu jest zweryfikowanie tych danych” (tak: postanowienie Sądu Apelacyjnego w K. z dnia (...) r., sygn. II AKz 214/14).

W sytuacji, gdy zasada wzajemnego zaufania do organu Państwa Członkowskiego nie została zanegowana, brak było podstaw do weryfikacji danych przedstawionych przez prokuraturę w K. w treści europejskiego nakazu aresztowania.

Na powyższe pośrednio wskazuje także fakt, że faktycznie nadzorowane jest przez Prokuraturę Rejonową w Ś. dochodzenie o sygn. PR Ds. (...)2017 w sprawie o czyn w art. 291 § 1 k.k. w zw. z art. 109 k.k., nadto planowane jest jego zawieszenie do czasu ustalenia, czy S. T. zostanie skazany przez duński sąd za kradzież przedmiotów, z którymi został zatrzymany w Ś. (k. 41 akt PO I. (...).UE), również tam jako miejsce dokonania kradzieży wskazano terytorium S.(k. 42 akt PO I. (...).UE)

Powyższe wskazywało, iż w przedmiotowej sprawie nie wystąpiły opisane w zarzutach uchybienia, a skarżący nie wykazali wystąpienia okoliczności sprzeciwiających się przekazaniu ściganego na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, bądź też potrzeby dodatkowego weryfikowania owych okoliczności. Czyniło to decyzję o przekazaniu – zasadną.

Powyższe wskazywało, iż w przedmiotowej sprawie nie wystąpiły opisane w zarzutach uchybienia, a skarżący obrońca nie wykazał wystąpienia w przypadku ściganego okoliczności sprzeciwiających się jego przekazaniu na podstawie europejskiego nakazu aresztowania, bądź też potrzeby dodatkowego weryfikowania owych okoliczności. Czyniło to decyzje o przekazaniu – zasadną.

Uwzględniając powyższe, orzeczono, jak w punkcie 1 uzasadnianego postanowienia.

O kosztach za obronę osoby ściganej wykonywaną z urzędu, która nie została opłacona w całości ani w części, orzeczono na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 roku - Prawo o adwokaturze (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 146, poz. 1188 z późn. zm.). Podstawą zaś naliczenia wysokości wynagrodzenia były § 4 ust. 3 oraz § 17 ust. 2 pkt. 5 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. 2016.1714 z późn. zm.).

Zawarte w punkcie 3 orzeczenie o kosztach postępowania odwoławczego uwzględniało regulację zawartą w art. 30 decyzji ramowej z dnia 13 czerwca 2002 r. w sprawie europejskiego nakazu aresztowania i procedury wydawania osób między Państwami Członkowskimi (Dz.U.U.E.L.2002.190.1), co implikowało obciążenie tymi kosztami Skarbu Państwa.

G. N.

Pouczenie

Art. 426. § 1. KPK Od orzeczeń sądu odwoławczego oraz od orzeczeń wydanych przez Sąd Najwyższy nie przysługuje środek odwoławczy, chyba że ustawa stanowi inaczej.

§ 2. Od postanowienia o zastosowaniu tymczasowego aresztowania wydanego na skutek zażalenia, a także od wydanego w toku postępowania odwoławczego postanowienia o przeprowadzeniu obserwacji, zastosowaniu środka zapobiegawczego, nałożeniu kary porządkowej oraz w przedmiocie kosztów procesu, o których po raz pierwszy orzekł sąd odwoławczy, przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu sądu odwoławczego. Jeżeli zaskarżone postanowienie wydał sąd w składzie jednego sędziego, zażalenie rozpoznaje sąd odwoławczy w składzie trzech sędziów.